

De Volkskrant, Hein Janssen, 30-12-24

Servé Hermans, theaterdier vol plannen en genoeg bravoure om ze waar te maken

Servé HermansBeeld Roger Dohmen / ANP

Servé Hermans begon zijn loopbaan wat haperend als acteur, maar werd al snel regisseur en artistiek leider van een groot toneelgezelschap. In 2025 staan maar liefst vijf producties van hem op stapel, te beginnen met een voorstelling over Sonja Barend.

Hein Janssen

schrijft voor de Volkskrant over toneel en musical.

30 december 2024, 05:00

Toen hij in 2017 druk bezig was met het regisseren van de voorstelling *Pinkpop* lag het boek *Je ziet mij nooit meer terug* van Sonja Barend op zijn nachtkastje. 's Avonds na een volle dag even met iets anders bezig zijn – dat was zijn idee.

Maar Servé Hermans kon het verhaal van Barend en haar familiegeschiedenis niet loslaten. Het verbaasde hem dat de vrouw die met recht de koningin van de Nederlandse talkshow kan worden genoemd en derhalve iedereen het hemd van het lijf vroeg, in haar persoonlijk leven zo weinig vragen stelde. In *Je ziet me nooit meer terug* gaat Barend in op het opmerkelijke en droevige lot van haar ouders tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Er zijn dus eigenlijk twee Sonja's, dacht Hermans: de openbare tv-Sonja, die we allemaal kennen, en de gesloten Sonja, die worstelde met haar familiegeschiedenis en daarover voornamelijk zweeg. Een ideaal personage dus voor een toneelstuk, bedacht hij, met als resultaat de voorstelling *Sonja* die op 16 januari in zijn regie in première gaat. In deze productie van Toneelgroep Maastricht speelt Angela Schijf de titelrol. Vincent van der Valk schreef de tekst, gebaseerd op Barends' memoires.

Oogstjaar

Deze nieuwe theaterproductie is het startpunt van wat gerust het oogstjaar van de Limburgse theatermaker en producent Servé Hermans (43) kan worden genoemd. Niet dat zijn talent nu pas tot wasdom komt – Hermans debuteerde na de Toneelacademie Maastricht als acteur in 2003 – maar in 2025 maakt hij maar liefst vijf grote en uiteenlopende producties.

Na *Sonja* volgt komende zomer de grote locatievoorstelling *Het Geluk van Limburg* (naar het boek van Marcia Luyten). In het najaar regisseert hij voor Albert Verlinde de musical *Brel* over zanger Jacques Brel. Vorige week werd bekend dat hij ook een megaspektakel in de klassieke muziek gaat produceren: in november spelen de gebroeders Arthur en Lucas Jussen de *Carmina Burana* van Carl Orff in het Maastrichtse congrescentrum MECC. En ten slotte volgt dan nog Hermans' regie van *Die Dreigroschenoper* bij Opera Zuid.

Het is nogal wat voor een Limburgse jongen die zijn carrière weliswaar met veel bravoure maar ook wat haperend begon. Na een paar jaar werd hij door regisseur Johan Simons gevraagd, eerst bij ZT Hollandia, later bij NTGent. Hij speelde daar diverse rollen, maar al snel bleek dat hij meer wilde dan alleen maar dienstbaar zijn als acteur. Toen hij de kans kreeg zelf te regisseren, pakte hij die met twee handen aan. Bij NTGent maakte hij onder meer de voorstellingen *Tartuffe* en *Hans en Grietje*.

Regionale onderwerpen

In 2015 stapte hij in een volgend, succesvol avontuur: samen met Michel Sluysmans werd hij artistiek leider van Toneelgroep Maastricht, een van de acht grote theatergezelschappen in Nederland. Dat was opmerkelijk, omdat beide mannen vooral als acteur actief waren en geen ervaring hadden in het leiden van een gezelschap.

Hermans ontdekte in die periode de kracht van theater over regionale onderwerpen: er bleek een groot publiek geïnteresseerd in theater over Limburg en de Limburgers. Dat resulteerde in de

voorstelling *Pinkpop* (met muziek van Rowwen Hèze), de locatieproductie *Emma* (over het vertrek van schoenfabriek Emma uit Brunssum) en de musicals *Dagboek van een Herdershond* en *Het was Zondag in het Zuiden* (over de regionale overstromingen).

Toen hij steeds vaker werd gevraagd door commerciële producenten en voor klussen buiten de deur (onder meer de musical *Grease* bij Albert Verlinde) begon dat te wringen met zijn functie bij Toneelgroep Maastricht. In 2023 besloot hij uit de directie van Toneelgroep Maastricht te stappen. Naar eigen zeggen ontbrak bij hem het enthousiasme om vanaf 2025 weer voor vier jaar bij te tekenen; liever zoekt hij het avontuur. Hij richtte een eigen productiemaatschappij op.

Ongedurig

In *Sonja* werkt hij voor de vierde keer samen met Angela Schijf. De actrice noemt hem lichtelijk chaotisch, maar ook enthousiast, iemand die voor Jan en alleman openstaat én een goede verkoper van zijn ideeën is. 'Servé zit altijd boordevol plannen, pas na tien projecten realiseert hij zich dat hij dat elfde misschien beter niet kan doen. Hij heeft altijd een zekere ongedurigheid in zich, maar in het repetitielokaal is hij geconcentreerd. Als acteur voel je je vrij om alles uit te proberen; hij pikt daar de dingen uit die hij goed en bruikbaar vindt.'

Vanwege de voorstelling *Sonja* zijn Hermans en Schijf een paar keer bij *grande dame* van de Nederlandse televisie langs geweest. Wijs, eigenwijs, lief en grappig – zo typeert Schijf haar. 'Maar ik ga niet een-op-een Sonja Barend spelen, wij laten Sonja los en geven een heel eigen interpretatie van het boek. Het gaat ons er vooral om te laten zien hoe moeilijk het is om echt met mensen in gesprek te zijn.'

Iets waar Servé Hermans zelf dus totaal geen last van heeft.

3 x Servé Hermans

Servé Hermans werkt graag met amateurs en niet-professionele acteurs. Zo werkte hij in de voorstelling *Emma* samen met oud-werknemers van de schoenfabriek waarop de voorstelling was gebaseerd. In *Het was Zondag in het Zuiden* liet hij een grote groep amateurs figureren in het Openluchttheater in Tegelen.

Op 27 april in 2022 regisseerde Hermans *Koningsdag Maastricht*, een groot spektakel ter gelegenheid van de komst van de koninklijke familie naar Maastricht.

Hermans was in 2020 gastcurator van het Limburgs Museum in Venlo. De titel van de expositie die hij samenstelde was *Machtige Maas*, over de vier gezichten die de rivier de Maas volgens Limburgers heeft.